

Beste Sasha,

Vandaag wil ik mij heel persoonlijk en direct tot jou richten. Natuurlijk, je staat hier als de jarige niet alleen en dus zijn de woorden die ik tot jou richt ook bedoeld voor iedereen die nu om jou heen staat. Als collega en als rechtgeaard tekenaar wil ik je allereerst zeggen hoe blij ik van jouw tekeningen wordt. Vanavond wil ik niet gaan uitleggen hoe jouw tekeningen geduid moeten worden en ook ga ik niet jouw tekeningen in een breder cultureel perspectief plaatsen. Neen, vanavond wil ik alleen proberen een beetje te omschrijven waarom jouw tekeningen mij zoveel vreugde brengen. Meer een uitgebreide felicitatie of, als je het zo noemen mag, een langgerekte kus van dankbaarheid. Want het is jouw serie tekeningen 'pur sang', die mijn tekenhart direct raken. Toen jij in 2008 mij voor het eerst jouw werk liet zien kreeg ik al een beetje dat gevoel van vreugde. Ook toen sprong vanuit die nog tastende tekeningen en voorzichtige schetsjes een vonkje opwinding op mij over. Zo'n onverwacht moment van ademnood wanneer je oog in oog staat met een bescheiden schoonheid. Dat voelde toen als een verliefdheid op het eerste gezicht. Zeker, ik had zo mijn bedenkingen en als ik mij goed herinner had ik als commentaar dat je jezelf te veel beperkte door een onzekerheid, die ik wel begreep, maar die absoluut niet terecht was en die door die paar werkjes weersproken werd.

"God, wat een goudmijn, zet door", dacht ik. Bijna drie jaar later zie ik jou terug op het kantoor van AIDA, samen met Leonie achter een monitor, kijkend naar een hele serie nieuwe tekeningen. Wat een verrassing waren die zuivere beelden! Met wat een liefde was hier het landschap geobserveerd, nee aangeroerd en wat sprankelde het licht hier over het papier! Ik stond perplex en kon alleen maar uitbrengen: "Jezus, Sasha wat mooi!" Mijn oog bleef haken aan die loepzuivere lijntjes, die licht gestileerde open en dichte vormen waarmee je de sfeer van jouw Adriatische kust maar ook van het Amsterdamse Sarphatiepark opriep, nee verrijkte. Dit waren voor mij geen doorsnee plein air observaties van een landschap, integendeel dit was een verhaal van iemand die vol liefde en overgave met streepjes en vlekjes zichzelf een wereld in tekende waarin ik ook dolgraag zou zitten. Na jouw tekeningen hebben het Sarphatiepark en het Vondelpark voor mij een ander aanzien gekregen. Ze zijn een tikkeltje exotischer geworden en op sommige plekken hebben bomen een andere kleur en vorm gekregen, alsof er geschreven staat: "Sasha was Here." Kwetsbaarheid, bescheidenheid, directheid en het zichtbaar zoeken, het zijn allemaal karaktertrekken van dat obsessieve vak, waaraan wij verknocht zijn. De hand van een tekenaar volgt fel krassend, soms aarzelend het oog dat helemaal opgaat in wat het ziet of dat vanuit die waarneming zich juist naar binnen keert. Niet zoals het grote schildergebaar dat met veel bombarie, drama en vette verf naar buiten treedt. Neen, de ware tekenaar gaat volledig op in die kleine wonderwereld van kronkelende lijntjes die zijn aandacht vast houden, hem op sleeptouw nemen en hemzelf en zijn wereld betoveren. Het is niets, ze zijn bijna immaterieel en ook zo wendbaar die lijntjes en veegjes. Een bron van licht, die ligt verscholen in het wit van een simpel papiertje en die je door een dichte laag krasjes kan doven of juist in de volle zon zetten door met een paar heldere lijnen een vorm uit het papier los te tekenen. En als er dan wat krasjes uit de pas lopen en dat doen ze vaak, dan neemt de hele gedachtegang spontaan een andere wending. Die ervaring om in opperste concentratie op een klein velletje papier je geest vrij te maken en een nieuw beeld, een andere werkelijkheid te zien ontstaan, dat is een ervaring die voor iedere tekenaar herkenbaar is. Of je nu meester Rafaël heet die op onnavolgbare wijze zijn modellen en Maria's schetste of je Georg Gross heet die zijn protesten met puur azijn in het papier kerfde

of die arme Van Gogh die maar met dat onwillige houtskool zat te vechten, hoe verschillend zij ook geaard zijn, bij een mooie tekening zouden zij allen kunnen verzuchten: “ Goh, wat een lekker tekeningetje”

Kijk, Sasha, omdat ik die kwaliteiten, die rasechte tekenhand in jouw beelden tegen kom, daarom maak je mij zo blij. Het is om zo te zeggen de ingetogen stilte, de vriendelijkheid en de gedetailleerde aandacht waarmee jij kijkt, die voor mij even het zicht op jouw wereld en op jouw persoon op een kier zet. Een groot genoegen is het dat ik door dat kiertje mag kijken, al is het maar een ogenblik. Het intieme genoegen van tekenaars onder elkaar. En omdat jij vandaag de jarige Job bent en om mijn dankbaarheid te onderstrepen, doe ik je hierbij een klein tekeningetje van mijn hand cadeau. Een getekend weerwoord, een krabbeltje waarover wij samen gebogen wellicht zullen verzuchten: “ Goh Joh, wat een lekker tekeningetje.”

Amsterdam 26 oktober 2012

Johan Breuker

Bij de opening van de tentoonstelling van Sasha Rokanovic in
in galerie Diversity & Art , Sint Nicolaasstraat 21 1012 NJ Amsterdam